

Sygn. akt V CNP 6/19

POSTANOWIENIE

Dnia 17 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Gudowski

w sprawie ze skargi C. sp. z o.o. w W.
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego
wyroku Sądu Okręgowego w O.
z dnia 1 grudnia 2017 r. sygn. akt VI Ga (...)
w sprawie z powództwa C. sp. z o.o. w W.
przeciwko E. S.A. w S.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 17 lipca 2019 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 9 czerwca 2017 r. Sąd Rejonowy w O. zasądził od pozwanego E. .A. w S. na rzecz powódki C. sp. z o.o. w O. kwotę 5 819,25 złotych z odsetkami.

Od tego wyroku pozwana wniosła apelację. Wyrokiem z dnia 1 grudnia 2017 r. Sąd Okręgowy w O. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że powództwo oddalił.

Od wyroku Sądu drugiej instancji powódka wniosła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Wskazała, że od wyroku nie przysługiwało prawo wniesienia skargi kasacyjnej, a więc nie było możliwe wzruszenie kwestionowanego rozstrzygnięcia w drodze innych środków prawnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia – pomijając inne ograniczenia – jest dopuszczalna tylko wtedy, gdy zmiana lub uchylenie zaskarżonego orzeczenia w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Wymaganie to wynika z przyjętego przez prawodawcę założenia, że odpowiedzialność majątkowa Skarbu Państwa przewidziana w art. 77 Konstytucji i art. 417¹ § 2 k.c. może wchodzić w grę tylko wtedy, gdy strona poszkodowana uczyniła wszystko co możliwe, aby nie dopuścić do powstania szkody. Inaczej mówiąc, obowiązkiem strony jest wykorzystanie wszystkich istniejących w systemie środków prawnych i dopiero ich bezskuteczność lub brak może – w wypadku wystąpienia szkody – uzasadniać odpowiedzialność państwa. Pogląd ten odpowiada również tezie, że państwo demokratyczne, o rozwiniętym pierwiastku obywatelskim, musi wymagać od członków wspólnoty dbania o swoje prawne interesy i korzystania z dostarczanych przez prawo środków, w tym oczywiście środków zaskarżenia.

Wnosząc skargę, powódka przeoczyła, że w dniu 3 kwietnia 2018 r., a więc przed wniesieniem skargi, do polskiego systemu prawnego wprowadzono kolejny nadzwyczajny środek zaskarżenia, tj. skargę nadzwyczajną, której celem jest eliminacja prawomocnych orzeczeń naruszających zasady lub wolności i prawa

człowieka i obywatela określone w Konstytucji albo w sposób rażąco naruszających prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie (art. 89 i nast. ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, Dz.U. z 2018 r., poz. 5 ze zm. - dalej „ustawa o SN”). Zważywszy, że uwzględnienie skargi nadzwyczajnej – zgodnie z art. 398¹⁵ i 398¹⁶ k.p.c. w związku z art. 95 ustawy o SN – prowadzi do uchylenia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania albo do uchylenia zaskarżonego orzeczenia i orzeczenia na nowo co do istoty sprawy, a więc do eliminacji przyczyny „szkody judykacyjnej”, jest oczywiste, iż spełniając wymagania określone art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., wnoszący skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia musi wykazać, że wzruszenie zaskarżonego wyroku nie jest możliwe także w wyniku wniesienia skargi nadzwyczajnej.

Mając ponadto na względzie, że przyczyny uwzględnienia skargi nadzwyczajnej są zbieżne przyczynami uwzględnienia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (art. 89 § 1 pkt 1 i 2 ustawy o SN), a także biorąc pod uwagę unormowanie zawarte w art. 89 § 4 ustawy o SN, należy przyjąć, iż poczynając od dnia 4 kwietnia 2018 r. strona wnosząca skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, wypełniając obowiązek przewidziany w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., musi wykazać, że złożyła do uprawnionego organu (art. 89 § 2 ustawy o SN) wniosek o wniesienie skargi nadzwyczajnej i nie został on uwzględniony. Niewykazanie tej okoliczności powoduje odrzucenie skargi na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c. (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2018 r., III CNP 9/18, OSNC 2018/12, poz. 121, oraz z dnia 20 grudnia 2018 r., III CNP 19/18, OSNC-ZD 2019, nr B, poz. 31).

Z tych przyczyn orzeczono, jak na wstępie.

